



רע"פ 1287/16 - משה אבודרהם נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 1287/16

לפני: כבוד השופט ג' קרא

המבקש: משה אבודרהם

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בתיק עפ"ת 46879-06-15 שניתן ביום 31.1.2016 על ידי כב' השופטת ק' רג'ניאנו

בשם המבקש: עו"ד בוריס קוסנוביץ

החלטה

בקשה זו הועברה לטיפול בעת האחרונה.

1. בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופטת ק' רג'ניאנו) ב-עפ"ת 46879-06-15, במסגרתו נדחה ערעורו של המבקש על גזר דינו של בית המשפט השלום לתעבורה בפתח-תקווה (כב' השופטת ל' שלזינגר שמאי) ב-תת"ע 6438-01-13, בגדרו הוטלו על המבקש העונשים הבאים: 7 חודשי מאסר בפועל;

עמוד 1



הפעלת עונש מאסר מותנה למשך 6 חודשים בחופף; 12 חודשי מאסר על תנאי בתנאים שפורטו בגזר הדין; פסילה מקבלת, או החזקת רישיון נהיגה למשך 36 חודשים, בניכוי 30 ימי הפסילה המנהלית; הפעלת עונש פסילה על תנאי למשך 10 חודשים, לריצוי בחופף; 6 חודשי פסילה על תנאי בתנאים שפורטו בגזר הדין, וחתימה על התחייבות על סך 150,000 ש"ח, או 60 ימי מאסר תמורתה.

העונשים שלעיל הוטלו לאחר הרשעת המבקש בעבירה של נהיגה בשיכרות - עבירה לפי סעיפים 62(3) ו-39א לפקודת התעבורה [נוסח חדש] התשכ"א-1961 (להלן: הפקודה).

2. בד בבד עם הגשת הבקשה למתן רשות ערעור הגיש המבקש בקשה לעיכוב ביצוע. בתאריך 16.2.2016 עיכב בית משפט זה את המאסר בפועל אשר הושת על המבקש, וזאת עד למתן החלטה אחרת.

רקע והליכים קודמים

3. בתאריך 8.1.2013 הוגש נגד המבקש כתב אישום בגין נהיגה בשיכרות, בשל סירובו לבצע בדיקת דם. מעובדות כתב האישום, עולה כי בתאריך 8.1.2013 בשעה 02:30, או בסמוך לכך, נהג המבקש בצומת רחובות מסוים בעיר נתניה, בהיותו שיכור. עוד נטען כי המבקש סרב לתת דגימת דם לאיתור אלכוהול לפי דרישת שוטר.

4. בתאריך 9.6.2014 הרשיע בית המשפט לתעבורה את המבקש לאחר שמיעת ראיות, בעבירה שיוחסה לו בכתב האישום בקובעו, בין היתר, כי עדי המשיבה מהימנים עליו, ואילו עדותו של המבקש איננה אמינה.

5. בתאריך 10.5.2015 גזר בית המשפט לתעבורה את דינו של המבקש והשית עליו את העונשים המפורטים בפיסקה 1 שלעיל.

6. המבקש ערער על פסק דינו של בית המשפט לתעבורה לבית המשפט המחוזי. אך בהמשך צמצם את הערעור כך שהופנה כלפי גזר הדין בלבד. המבקש טען כי העונש שהושת עליו חמור יתר על המידה, בהתחשב בנסיבות הרשעתו. לשיטתו, מעשיו מצויים ברף הנמוך של העבירה ומשכך ראוי להשית עליו 6 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות. עוד נטען כי בית המשפט לתעבורה לא נתן משקל ראוי לנסיבות האישיות של המבקש בעת שגזר את עונשו. המבקש הוסיף וטען כי בית המשפט לתעבורה גזר את דינו מבלי שקבע תחילה מתחם ענישה ראוי, כנדרש על פי תיקון 113 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: תיקון 113), וממילא לא התייחס למיקומו של המבקש בתוך המתחם.

בתום הדיון ובטרם הכרעה בערעור הורה בית המשפט המחוזי (כב' השופטת נ' אוהד(להלן: המותב הראשון)) "מבלי לטעת תקוות בלב המערער (המבקש - ג'.ק)" להגיש חוות דעת מטעם הממונה על עבודות השירות בעניינו של המבקש.

ביום 24.11.2016 ולאחר שהתקבלה חוות דעת הממונה שמצאה את המבקש מתאים לבצע עבודות שירות,



התקיים המשך דיון בערעור בפני כב' השופטת ק' רג'ניאנו (להלן: המותב השני) שלאחריו נדחה למתן פסק דין.

7. בתאריך 31.01.2016 דחה בית המשפט המחוזי (כב' השופטת ק' רג'ניאנו) את ערעורו של המבקש בקובעו, בין היתר, כי לא ניתן להסתפק בעונש מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות נוכח חומרת העבירה. עוד נקבע כי אף שבית המשפט לתעבורה לא קבע מתחם עונש הולם, העונש שהושת על המבקש בנסיבות העניין הולם את השיקולים הנדרשים על פי תיקון 113. ואף נוטה במידה מסוימת לקולא לנוכח העובדה שתקופת המאסר שהושתה על המבקש מורכבת ברובה ממאסר על תנאי בן 6 חודשים שהופעל.

מכאן הבקשה שלפני.

טענות המבקש

8. במרכז של הבקשה למתן רשות ערעור עומדות שתי טענות עיקריות:

ראשית, המבקש טוען כי נפל פגם מהותי בהחלפת המותב "באמצע הערעור" אשר קטעה, לשיטתו, את האחידות והרצף הדיוני. לשיטת המבקש, המותב הראשון נטע בליבו תקווה כי הערעור על גזר הדין יתקבל ומאסרו יומר בעבודות שירות, זאת נוכח שליחתו של המבקש לקבלת חוות דעת מטעם הממונה על עבודות השירות. המבקש מוסיף וטוען לעניין זה כי תקווה זו היא שהובילה אותו לחזור בו מערעורו על הכרעת הדין. בעוד שהמותב השני דחה את ערעורו נוכח קטיעת האחידות והרצף הדיוני. לשיטת המבקש עניינו מעורר את שאלת הפרשנות הראויה לסעיף 233 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: החסד"פ), המסדיר, לשיטתו, את האפשרות להחלפת מותב במהלך ההליך הפלילי.

שנית, בית המשפט לתעבורה שגה עת לא פעל בהתאם לנדרש על פי תיקון 113, משלא קבע את מתחם העונש וכי פגם זה לא תוקן משום שבית המשפט המחוזי לא קבע בעצמו את מתחם הענישה הראוי.

דיון והכרעה

9. לאחר עיון בבקשה שלפני ובחומר שצורף לה, וזאת אף מבלי להידרש לתגובת המשיבה – נחה דעתי כי דין הבקשה להידחות.

10. הלכה היא כי רשות ערעור ב"גלגול שלישי" תינתן רק במקרים חריגים בהם הבקשה מעלה שאלה – משפטית או ציבורית – בעלת חשיבות כללית, החורגת מעניינים הפרטיים של הצדדים (ר"ע 103/82 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה), פ"ד לו(3) 123 (1982); רע"פ 4515/07 אבו שוב נ' מדינת ישראל (17.10.2007)) או במקרים בהם מתעורר חשש לאי-צדק מהותי או לעיוות דין (רע"פ 6487/12 דביר נ' מדינת ישראל (15.7.2013)). הבקשה שלפני

עמוד 3



לא מעלה סוגייה בעלת חשיבות כללית או חשש מעיוות דין או אי-צדק חמור אשר נגרם למבקש ועניינה בחומרת העונש שהושת על המבקש בלבד.

11. גם לגופם של דברים – דין הבקשה להידחות. אין בסיס לטענת ההסתמכות של המבקש בשל עצם הפנייתו לממונה על עבודות השירות על ידי בית המשפט קמא, שכן בית המשפט הבהיר לו מפורשות כי הדבר נעשה "מבלי לטעת תקוות". מה גם שהמבקש חזר בו מערעורו על הכרעת הדין עוד בטרם הורה בית המשפט קמא על הגשת חוות דעת מטעם הממונה (עמ' 3 לפרוטוקול מיום 18.10.2015). למקרים בהם נדחו טענות דומות ראו: רע"פ 119/14 ברבי נ' מדינת ישראל, סעיף 12 (9.4.2014), רע"פ 2802/13 אלחלים נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (5.5.2013).

12. כך גם נדחת הטענה לפיה עניינו של המבקש מעלה שאלה פרשנית ביחס לסעיף 233 לחסד"פ. הסעיף, לפי לשונו, אינו חל על בית-משפט של ערעור (ע"פ 189/98 שפיטלניק נ' מדינת ישראל (פ"ד מ"ד(3) 795), וכך הוא גם על פי הגיונם של דברים, משתכלית הסעיף היא כי אותו מותב ששמע את העדים ונחשף לחומר הראיות הוא שיכריע את הדין – דבר שאינו מתקיים בעניינו. יתרה מכך, המבקש לא התנגד להחלפת המותב במהלך הדיון בבית המשפט המחוזי ולא העלה טענת פסלות (רע"פ 274/09 ציון נ' מדינת ישראל, (13.1.2009)).

13. גם טענתו של המבקש לעניין אי קביעת מתחם ענישה הולם בעניינו, לא תוכל לעמוד לו, בנסיבות. מגזר הדין עולה כי בית המשפט לתעבורה, בבואו לגזר את דינו של המבקש, נתן את דעתו לשיקולים הרלבנטיים הנדרשים על פי תיקון 113 לחוק, וזאת גם אם הדברים לא נאמרו במפורש (ראו והשוו: רע"פ 8719/14 בן טולילה נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (14.01.2015)). לא זו אף זו, נפסק כבר כי כאשר התוצאה העונשית אינה מצדיקה התערבות, אין מקום לקבלת ערעור גם כאשר נפלה טעות בהבניית הענישה (ע"פ 8109/15 אביטן נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (9.6.2016), רע"פ 1730/14 פלוני נ' התובע הצבאי הראשי, פסקה 6 (09.03.2014)).

בעניינו בית המשפט המחוזי בחן את הלימת העונש לנסיבות ומצא כי העונש שהושת על המבקש ראוי על פי השיקולים המנויים בתיקון 113, קביעה שלא מצאתי, בנסיבות, טעם טוב להתערב בה.

14. זאת ועוד, הבקשה שלפני מופנית ברובה כנגד חומרת העונש, אשר הושת על המבקש. בהקשר זה נפסק כי לא תינתן רשות לערער ב"גלגול שלישי" על חומרת העונש, אלא במקרים חריגים בהם ניכרת סטייה קיצונית ממדיניות הענישה המקובלת בעבירות דומות. בעניינו, העונש שהושת על המבקש אינו סוטה ממדיניות הענישה הנהוגה במקרים דומים בשים לב, בין היתר, לעברו הפלילי המכביד של המבקש, אשר כולל, בין היתר, נהיגה בשכרות, ונהיגה בזמן פסילה, וכן לחומרת העבירה שבה הורשע (רע"פ 1948/16 אבו קטפאן נ' מדינת ישראל (21.04.2016)). בדברי בית המשפט המחוזי כי עונשו של המבקש נוטה לקולא יש מידה רבה של טעם, לאור העובדה שתקופת עונש המאסר בפועל, 7 חודשים, כוללת בחובה הפעלה בחופף של שישה חודשי מאסר מותנה.

15. נוכח כל האמור לעיל – הבקשה נדחת. עיכוב ביצוע עונש המאסר, שניתן ביום 16.2.2016 – מבוטל איפוא.



המבקש יתייצב לריצוי עונש המאסר שהושת עליו - בתאריך עד ליום 15.5.2018 לשעה 10:00, בבימ"ר הדרים, או במקום אחר על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותו תעודת זהות, או דרכון ועותק מהחלטה זו. על המבקש לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שירות בתי הסוהר, טלפונים: 08-9787377 או 08-9787336.

ניתנה היום, א' באייר התשע"ח (16.4.2018).

ש ו פ ט
